

Analiza i projektiranje računalom završni ispit

1. (1) Koliki je broj iteracija dovoljan za pronalaženje minimuma n -dimenzijske kvadratne funkcije postupkom po Powellu?
2. (1) Na koji način korištenje zaštitne znamenke (*guard digit*) utječe na relativnu pogrešku u prikazu broja s pomičnom točkom? Na koju se računsku operaciju to odnosi?
3. (1) U kakvoj su ovisnosti lokalna i globalna pogreška postupka numeričke integracije?
4. (2) Napišite općeniti izraz za linearni 2-koračni implicitni postupak. Koje je koračnosti Heunov postupak?
5. (3) Nad nepoznatom unimodalnom funkcijom $g(x)$ proveden je postupak pronalaženja unimodalnog intervala za minimum funkcije. Uz početnu točku $x_0 = 0$ i početni pomak $h = 2$, postupak je kao rješenje dao interval $[-32, -8]$. Na osnovu toga rezultata, za svaku od sljedećih relacija odredite je li istinita ili lažna ili se ne može odrediti:

a. $g(2) < g(-2)$

c. $g(-10) > g(10)$

b. $g(-5) > g(-10)$

d. $g(0) < g(-30)$

6. (4) Zadanu matricu rastavite uz pomoć LUP dekompozicije. Napisati svaki korak postupka i označiti sve eventualne zamjene redaka matrice. $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 2 & 1 & 4 \\ 1 & 3 & 2 & 4 \\ 1 & 4 & 2 & 3 \end{bmatrix}$
7. (4) Za zadanu kvadratnu funkciju $F(\underline{x}) = (x_1 - 2)^2 + (x_2 + 1)^2$ odredite konjugirani smjer smjeru $\nu = [1 \ 0]^T$. Postupak provedite analitički i skicirajte u koordinatnoj ravnini.
8. (4) Koristeći formule trapeznog i Eulerovog postupka, definirajte prediktorsko-korektorski postupak oblika $P(EC)^2E$. Provedite jednu iteraciju postupka za sustav $\dot{x} = -0.1 \cdot x + 2t$ uz $T = 1$ i $x_0(t_0 = 0) = 1$.
9. (4) Genetskim algoritmom pronalazi se optimum funkcije dvije varijable. Interval za prvu varijablu je $x_1 \in [-1, 1]$, a za drugu $x_2 \in [0, 10]$. Željena preciznost je dvije decimale. Koliko je bitova potrebno za predstavljanje pojedine varijable i kolika je ukupna duljina kromosoma u binarnom prikazu? Napišite jedinice koje predstavljaju točke $(-1, 5)$ i $(0, 9.9)$. Provedite jednoliko križanje uz slučajni kromosom kao niz jedinica potrebne duljine i dekodirajte rezultat. Ako je vjerojatnost mutacije 0.005, koja je vjerojatnost da će barem jedan bit u kromosomu biti mutiran?
10. (5) Za zadani nelinearni sustav provedite dvije iteracije Newton-Raphsonovog postupka za sustav nelinearnih jednačbi uz početnu točku $\underline{x}_0 = (0, 0)$.

$$x_1^2 - 2x_2 + 1 = 0$$

$$2x_1 + x_2^2 - 2 = 0$$

11. (5) Zadana je funkcija cilja $F(\underline{x}) = (x_1 - 15)^2 + (x_2 - 15)^2$. Fibonaccijevim postupkom pronađite minimum te funkcije na pravcu određenim smjerom $\nu = [1 \ 0]^T$ i početnom točkom $(0, 15)$. Prethodno je potrebno pronaći unimodalni interval uz istu početnu točku $(0, 15)$ i početni pomak 1, a potom unimodalni interval reducirati do veličine $\varepsilon \leq 3$ (početni pomak i veličina intervala odnose se na vrijednosti parametra λ koji označava pomak od početne točke u smjeru ν).
12. (6) Zadanu mrežu opišite potrebnim brojem diferencijalnih jednačbi. Početne vrijednosti varijabli stanja su jednake nuli, $R = 10\text{k}\Omega$, $C = 10\mu\text{F}$, naponski izvor daje pilasti napon koji se u vremenu $[0, 1]$ može izraziti kao $U(t) = 2t$ [V]. Provjerite stabilnost trapeznog postupka za period integracije $T = 0.1$ i provedite dvije iteracije postupka.

